Dosarul nr. 3-4127/2024

H O R E
În n gii

09 octombrie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul **Gandrabur Marcel**
Grefieri **Svistal Lorena, Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Bălan Ionel împotriva Ministerului Mediului al Republicii Moldova, terți Guvernul Republicii Moldova, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, Hurmuzache Artur cu privire la contestarea actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 16 septembrie 2024 Bălan Ionel a înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva împotriva Ministerului Mediului al Republicii Moldova cu următoarele pretenții:

- Anularea ordinului nr. 380-p din 09 iulie 2024 cu privire la încetarea raporturilor de lucru și eliberarea din funcția deținută.

- Restabilirea în funcția ocupată anterior – director în cadrul Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (ANRANR) și achitarea unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă ca efect al eliberării nelegitime din funcția ocupată.

În motivarea acțiunii s-a menționat că în contextul realizării prevederilor Legii nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane), urmare a intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 285/2024 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului (modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 47/2024), au fost operate modificări în Statul de personal al ANRANR (nr. 209 din 16 mai 2024). În acest context, la data de 10 iunie 2024 lui Bălan Ionel i-a fost prezentat pentru cunoștință contra semnătură ordinul Ministerului Mediului nr. 299-p din 05 iunie 2024, cu privire la preavizarea despre posibila disponibilizare. În conformitate cu cele stipulate în pct. 1 și 2 din actul administrativ menționat supra, Bălan Ionel a fost preavizat și informat despre posibila disponibilizare, ca urmare a intrării în vigoare a noului Stat de personal al ANRANR, în care nu se mai regăsește funcția publică de conducere ocupată de funcționarul public respectiv, pentru o

perioadă de 30 de zile calendaristice, termen care curge de la data aducerii la cunoștința funcționarului public contra semnătură a ordinului menționat supra. Susține că timp de 30 de zile calendaristice, conform pct. 3 din ordinul de preaviz din partea Ministerului Mediului, reclamantului nu i-a fost propus nicio funcție vacantă.

Este necesar de luat în cont că art. 63 alin. (4) din Legea nr. 158/2008 prevede, că în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), în perioada de preaviz, dacă în cadrul autorității publice există funcții publice vacante sau temporar vacante, la decizia conducătorului autorității publice, funcționarul public care îndeplinește cerințele specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției publice respective poate fi transferat sau promovat în această funcție cu acordul funcționarului respectiv.

Suplimentar la acesta, este necesar de luat în cont și art. 88 lit. c) din Codul muncii prin care se invocă următoarele – o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, angajatorul va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcție) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia).

În acest sens, de la momentul preavizării referitor la posibila disponibilizare, reclamantului, nu i-a fost înaintată nicio propunere verbală sau în scris privitor la transferul într-o funcție vacantă în cadrul ANRANR, acesta susține că la momentul dat, în cadrul ANRANR conform poziției reclamantului existau peste 4 funcții vacante, inclusiv de director și director adjunct.

Abia după expirarea a 30 de zile de la momentul preavizării, în data de 10 iulie 2024, în cabinetul secretarului de stat al Ministerului Mediului, Hajder Gheorghe, reclamantului i-a fost prezentată în scris o ”propunere”, semnată la 08 iulie 2024 de către primul, pentru funcția de consultant principal în cadrul Direcției politici de gestionare a deșeurilor și a siturilor contaminate a Ministerului Mediului.

Din considerentele expuse supra și din cauza unei funcţii improprii cu activitatea și pregătirea de bază (securitatea radiologică și nucleară, regimul de neproliferare), reclamantul a refuzat în scris funcția propusă de consultant principal în cadrul Direcţiei politici de gestionare a deșeurilor și a siturilor contaminate a Ministerului Mediului, făcând înscrierea respectivă pe ”propunerea” menţionată.

Imediat, după ce a fost refuzată în scris de către Bălan Ionel funcția menționată supra, secretarul de stat Hajder Gheorghe i-a comunicat despre încetarea raporturilor de lucru și eliberarea din funcția deținută prin prezentarea ordinului Ministerului Mediului nr. 380-p din 09 iulie 2024 cu privire la încetarea raporturilor de lucru și eliberarea din funcția deținută. Conducerea Ministerului Mediului după expirarea termenului de preavizare a încetat raporturile de lucru cu reclamantul la 11 iulie 2024 (la a 32 zi de la momentul preavizării) în baza actului administrativ al Ministerului Mediului fără să fie numită o persoană cu funcție de demnitate publică sau persoană de conducere de nivel superior, după cum prevede legea (este necesar de menționat că funcția de conducător adjunct era și este vacantă).

În această condiție, ANRANR a rămas fără conducere timp de peste 2 săptămâni, după care la solicitarea Ministerului Mediului a fost numită o persoană ce asigură interimatul funcției de director adjunct.

Un moment foarte important, este că după cum s-a menționat, ordinul de eliberare din funcție (semnat la data de 09 iulie 2024), i-a fost prezentat reclamantului la 10 iulie 2024, imediat după ce acesta a refuzat ”propunerea” menționată supra (semnată la 08 iulie 2024) pentru funcția improprie propusă, ceea ce înseamnă că deja din start era planificată eliberarea sa din funcție, ceea ce denotă caracterul premeditat al acțiunilor Ministerului Mediului.

Astfel în baza celor invocate, consideră că de către Ministerul Mediului au fost încălcate și prevederile art. XXV. – (1) al Legii nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte legislative (actualizarea cadrului normativ aferent prevederilor managementului resurselor umane) care prevede, că în scopul executării prevederilor art. VIII pct. 5 din legea prenotată, funcționarii publici de conducere care dețin funcția de conducător și adjunct al conducătorului al autorității administrative din subordinea ministerului, cu excepția cazurilor expres prevăzute de legea specială, vor exercita temporar atribuțiile persoanei cu funcție de demnitate publică și atribuțiile funcției publice de conducere de nivel superior până la numirea persoanei cu funcție de demnitate publică și a funcționarului public de conducere de nivel superior în condițiile legii menționate supra.

În afară de aceasta au fost comise încălcări de procedură stipulate în legislația națională menționată supra. Toate aceste fapte încalcă flagrant prevederile art. 5 – Principiile fundamentale ale serviciului public din Legea nr. 158/2008 și alte legi.

În scopul folosirii dreptului de contestare a legalității ordinului nr. 380-p din 09 iulie 2024 cu privire la încetarea raporturilor de lucru și eliberarea din funcția deținută, în data de 06 august 2024 reclamantul a depus către Ministerul Mediului cerere prealabilă de anulare a ordinului menționat la care în data de 20 august 2024 a fost notificat prin scrisoarea Ministerului Mediului nr. 01-14/2339 din 19 august 2024 cu privire la respingerea nemotivată a cererii prealabile înaintate fără a se expune referitor la legalitatea ordinului.

Pe parcursul derulării procesului au fost atrași în calitate de terți: Guvernul Republicii Moldova, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, Hurmuzache Artur.

Prin **referințele** Ministerului Mediului și Cancelariei de Stat s-a solicitat respingerea ca neîntemeiată a acțiunii înaintate. *(f.d. 27, 48)*

În ședința de judecată Bălan Ionel și avocatul Sanduța Dolores au pledat pentru admiterea integrală a acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentanții Ministerului Mediului, Nogai Sandra și ANRANR, Mucan Irina, nu au recunoscut acțiunea și au solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

În ședința de judecată Guvernul Republicii Moldova și Hurmuzache Artur, nu s-au prezentat, deși au fost citați în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantului se circumscriu acțiunii în contestare, în virtutea art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, susceptibile examinării în procedura contenciosului administrativ în acord cu art. 189 alin. (1), 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, ordinul Ministerului Mediului nr. 380-p din 09 iulie 2024 reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantului în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul la muncă.

4. Partea reclamantă a formulat cerere prealabilă la data de 06 august 2024, iar Ministerul Mediului a oferit răspunsul nr. 01-14/2339 din 19 august 2024.

5. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă nemijlocit de reclamant.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state

(*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui "terţ imparţial" în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de "act administrativ" este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

În general, controlul judiciar asupra puterii executive este denumit sugestiv „contencios administrativ", prin care se înţelege activitatea de soluţionare de către instanţele de contencios administrativ, prevăzute de lege, a conflictelor în care, cel puţin, una dintre părţi este o autoritate a administraţiei publice, un funcţionar al acesteia sau un serviciu public administrativ, conflicte generate din acte administrative ilegale ori din refuzul soluţionării unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele

condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Instanța reține că, prin ordinul Ministerului Mediului nr. 299-p din 05 iunie 2024 *(f.d. 8)* s-a dispus preavizarea lui Bălan Ionel despre o eventuală disponibilizare, care a fost comunicat ultimului la data de 10 iunie 2024, sub semnătură *(f.d. 8 verso)*. În temeiul ”propunerii” din 08 iulie 2024 *(f.d. 9)* adusă la cunoștința lui Bălan Ionel la data de 10 iulie 2024, i-a fost oferită posibilitatea transferului în funcția publică vacantă de consultant principal în cadrul Direcției politici de gestionare a deșeurilor și a siturilor contaminate din cadrul Ministerului Mediului. Bălan Ionel nu a acceptat propunerea formulată, exprimându-și dezacordul față de transferul propus, expres pe conținutul ordinului respectiv.

Ministerul Mediului a emis ordinul nr. 380-p din 09 iulie 2024 *(f.d. 10)*, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu ale reclamantului Bălan Ionel prin eliberarea acestuia din funcția publică, începând cu data de 11 iulie 2024.

Reclamantul Bălan Ionel a refuzat să confirme comunicarea ordinului nr. 380-p din 09 iulie 2024, privind încetarea raporturilor de serviciu prin eliberarea sa din funcția publică, refuz consemnat în procesul-verbal din 10 iulie 2024, ora 14:00. *(dosar administrativ fila 16)*

Exprimându-și dezacordul față de ordinul nr. 380-p din 09 iulie 2024, reclamantul a depus o cerere prealabilă *(f.d. 11-12)* adresată Ministerului Mediului, însă aceasta a fost respinsă.

În contextul aplicării Legii nr. 47/2024 privind modificarea unor acte normative, care a vizat actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane, în urma intrării în vigoare la 19 aprilie 2024 a Hotărârii Guvernului nr. 285/2024 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului (modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 47/2024) și aprobării statelor de personal ale Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, de către Cancelaria de Stat, ca rezultat, funcția publică exercitată anterior de reclamant a fost exclusă din statele de personal, fiind reclasificată drept funcție de demnitate publică.

Se remarcă faptul că, urmare modificărilor operate prin Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane), la Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, s-a statuat definirea și lărgirea categoriei funcționarilor publici de conducere de nivel superior și anume transformarea funcției publice de conducere de conducător al unei autorități administrative din subordinea ministerului în funcție de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de lege și anume pentru conducătorii autorităților administrative din subordinea ministerului cu statut special, precum transformarea funcției publice de conducere în funcție publică de conducere de nivel superior.

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile Art. VIII, pct. 6 din Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane), s-au abrogat prevederile art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, potrivit cărora: „(1)

Categoria funcționarilor publici de conducere include persoanele numite, în condițiile prezentei legi, în una din următoarele funcții publice de conducere: a) conducător și adjunct al conducătorului organului din subordinea ministerelor și altor autorități administrative, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.”

Prin urmare, ajustări în acest sens au fost operate la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în contextul transformării funcției publice de conducere de conducător al autorității publice subordonate ministerului în funcție de demnitate publică, cu includerea acestora în Anexa la Legea respectivă.

Mai mult, au fost operate modificări la Anexa nr. 3, la tabelul nr. 1 din Legea nr. 270/2018, funcția de conducător al autorității administrative din subordinea ministerelor fiind poziționată la nivelul conducătorului autorității administrative din subordinea Guvernului (codul funcției A1024, clasa de salarizare 120) în vederea abordării uniforme, având în vedere că personalul acestor tipuri de autorități publice sunt ierarhizate în sistemul de clasificare și gradare a posturilor la nivele similare.

Subsidiar, urmare uniformizării și alinierii nivelului de salarizare a demnitarilor din autoritățile publice centrale din subordinea ministerelor, au fost operate modificări ale Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023, astfel a avut loc includerea conducătorului autorității administrative din subordinea ministerului, persoană cu funcție de demnitate publică, la valoarea de referință 3000 lei.

În contextul modificărilor cadrului normativ supra menționat, la data de 16 mai 2024 de către Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, a fost avizat favorabil Statul de personal al Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și remis în adresa Ministerului Mediului la data de 28 mai 2024.

În vederea conformării cu prevederile Legii nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane), a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 285/2024 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului (modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 47/2024), în concret, modificările au vizat pct. 10 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, structurii și efectivului-limită al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 458/2015, potrivit cărora, Agenția este condusă de un director, din oficiu inspector principal de stat în domeniul activităților nucleare și radiologice, numit în funcție și eliberat sau destituit din funcție în condițiile legii, de Guvern, la propunerea ministrului mediului.

Urmare operării modificărilor cadrului normativ, precum și aprobării statelor de personal ale Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, de către Cancelaria de Stat, în care funcția deținută anterior de către reclamant nu se mai regăsea, precum și în temeiul prevederilor art. 63 alin. (2), alin. (3), alin. (3^1) și alin. (4) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, a fost emis ordinul Ministerului Mediului nr. 299-p din 05 iunie 2024 cu privire la preavizarea dlui Bălan Ionel despre posibila disponibilizare.

În situația în care Bălan Ionel nu a fost de acord cu ordinul Ministrului Mediului nr. 299-p din 05 iunie 2024, emis cu privire la preavizarea privind posibila disponibilizare, acesta dispunea de dreptul de a-l contesta în termen de 30 de zile de la data comunicării, inclusiv odată cu contestarea ordinului nr. 380-p din 09 iulie 2024.

Ministerul Mediului a refuzat în satisfacerea cererii prealabile înaintate de Bălan Ionel și a menținut actul administrativ individual emis în privința acestuia. Or, urmare operării modificărilor cadrului legal precum și a Statului de personal al Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice precum și reieșind din prevederile pct. 10 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 458/2015, ce expres releva faptul că, Agenția Națională este condusă de un director, din oficiu inspector principal de stat în domeniul activităților nucleare și radiologice, numit în funcție și eliberat sau destituit din funcție în condițiile legii, de Guvern, la propunerea ministrului mediului, Ministerul Mediului nu mai era învestit cu competența legală de a-l numi sau reîncadra în funcția publică anterior deținută pe reclamant.

Emiterea ordinului de încetare a raporturilor de serviciu era inevitabilă din moment ce acesta a fost rezultatul modificării statelor de personal și cadrului normativ prin care funcția anterior deținută de acesta nu se mai regăsea, de către autoritatea publică pârâtă fiind respectate exigențele regăsite la art. 63 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Funcția anterior deținută de către reclamant nu mai exista în realitatea juridică a speței, aceasta și-a schimbat statutul din funcție publică de conducere, în funcție de demnitate publică și prin urmare, numirea în funcția de director al ANRANR, urma a avea loc sub egida altei legi și de către o autoritate publică distinctă.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova, s-a expus asupra cazurilor analogice prin care a avut loc eliberarea din funcția publică, în condițiile lichidării funcției și modificării acesteia din funcție publică de conducere, în funcție de demnitate publică, raționamente aplicabile *mutatis mutandis* speței judiciare. Astfel, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 35 din 09.11.2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 63 din 05.07.2019 pentru modificarea unor acte legislative și din Hotărârea Guvernului nr. 347 din 18.07.2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (funcțiile de secretar de stat, de șef și de șef-adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat) au fost respinse sesizările privind excepția de neconstituționalitate nr. 157g/2020, nr. 225g/2020, nr. 7g/2021, nr. 8g/2021, nr. 9g/2021, nr. 27g/2021, nr. 54g/2021, nr. 104g/2021, nr. 107g/2021, nr. 125g/2021, nr. 183g/2021, nr. 184g/2021 și nr. 244g/2021, actele enumerate fiind recunoscute constituționale. Curtea a subliniat că, funcționarul public eliberat din motivul lichidării funcției în care activa beneficiază de garanții sociale, i.e. de plata unei indemnizații de șomer în mărime de un salariu mediu lunar și a unei indemnizații de eliberare din serviciu calculate în corespundere cu vechimea în serviciul public (articolul 42 alin. (6) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public). Așadar, Curtea reține că funcționarii publici (secretar de stat, șef sau șef-adjunct ai oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat) în cazul eliberării din funcție din

motivul lichidării acesteia beneficiază de suficiente garanții materiale (plata salariului pentru perioada de activitate și a indemnizației de șomaj) și procedurale. Totodată, Curtea notează că eliberarea funcționarilor publici din motivul lichidării funcției nu interzice acestora de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Curtea nu are motive să considere că ingerința în dreptul la muncă al funcționarilor publici în discuție are o pondere mai mare decât scopurile legitime urmărite de legislator în cazul lichidării funcțiilor publice de secretar de stat, de șef și de șef-adjunct ale oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat și creării funcțiilor de demnitate publică de secretar de stat, de șef și de șef-adjunct ale oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. Această ingerință în dreptul la muncă al funcționarilor publici nu este una disproporționată și, prin urmare, nu a existat o încălcare a articolului 43 din Constituție.

Astfel, potrivit hotărârii menționate, nu pot fi restabiliți în funcțiile publice de conducere, funcții de demnitate publică, funcționarii eliberați din funcție din motivul lichidării funcției în baza hotărârilor de Guvern, etc. De asemenea, Curtea a constatat că în cazurile enumerate nu există o încălcare a art. 43 din Constituție - dreptul la muncă și la protecția muncii.

Potrivit art. 63 alin. (4) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în situația în care o autoritate publică reduce numărul de posturi sau elimină funcția publică ocupată, urmare intrării în vigoare a noilor state de personal, iar în cadrul instituției există funcții vacante ori temporar vacante, conducătorul autorității poate decide transferul sau promovarea funcționarului care îndeplinește cerințele specifice postului, însă doar cu acordul acestuia.

Ministerul Mediului i-a înaintat lui Bălan Ionel, prin propunerea din 08 iulie 2024, posibilitatea de a fi transferat în funcția publică vacantă de consultant principal în cadrul Direcției politici de gestionare a deșeurilor și a siturilor contaminate. Reclamantul a refuzat însă această propunere, exprimându-și dezacordul. Ministerul Mediului avea posibilitatea de a-i propune o funcție publică exclusiv în cadrul ministerului, angajarea funcționarilor în cadrul ANRANR fiind responsabilitatea directă a autorității respective.

Este justă poziția autorității publice pârâte care a menționat că nu avea nicio posibilitate legală de a-l numi forțat pe reclamant într-o funcție publică vacantă, fără acceptul acestuia și cu depășirea competențelor, iar refuzul lui Bălan Ionel de a accepta funcția propusă a determinat imposibilitatea menținerii acestuia în cadrul ANRANR, întrucât funcția ocupată anterior a fost lichidată prin efectul reorganizării instituționale. Emiterea ordinului de eliberare din funcție a reprezentat o măsură administrativă legală, adoptată ca urmare a refuzului reclamantului de a ocupa un post vacant compatibil cu studiile și experiența sa profesională.

Raportând dispozițiile legale incidente la circumstanțele concrete ale cauzei, se constată că activitatea administrativă desfășurată de autoritatea publică în raport cu reclamantul Bălan Ionel a fost realizată cu respectarea legalității și este temeinic justificată. În procesul soluționării cazului, autoritatea publică a examinat în mod complet și complex toate circumstanțele relevante și, în limitele competenței sale, a emis actul administrativ prin care și-a exercitat atribuțiile legale.

În sinteză, autoritatea publică pârâtă a respectat toate obligațiile legale referitoare la concediere, prevăzute de art. 184 din Codul muncii, reclamantul a fost preavizat cu privire la modificarea structurii și organigramei instituției, în conformitate cu procedura legală. Aceste măsuri demonstrează că angajatorul a respectat toate cerințele legale pentru încetarea raportului de muncă. Angajatorul și-a exercitat dreptul discreționar în limitele stabilite de lege, fără abuz sau discriminare. Conform art. 137 din Codul administrativ, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință și să aplice tratamentul egal în cazuri similare. În această speță, măsurile de reorganizare au fost aplicate în mod obiectiv și justificat.

Celelalte alegații ale părții reclamante nu sunt apte să conducă la anularea ordinului criticat, din moment ce art. 123 din Codul administrativ prevede că, o încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci când: a) cererea necesară emiterii actului administrativ se întocmeşte ulterior; b) motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică; c) audierea necesară a unui participant se face ulterior; d) decizia unei comisii, necesară pentru emiterea actului administrativ, se ia ulterior; e) colaborarea necesară a unei autorităţi publice are loc ulterior. Acţiunile prevăzute la alin. (1) pot fi recuperate până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanţă.

Astfel, acțiunea de contencios urmează a fi respinsă în totalitate, iar din moment ce s-a constatat temeinicia și legalitatea ordinului Ministerului Mediului nr. 380-p din 09 iulie 2024, pretențiile subsecvente (restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă) nu pot fi satisfăcute. Funcția deținută anterior de reclamant nu mai există în Statul de personal, respectiv în aceste circumstanțe solicitarea restabilirii în funcția anterior deținută este improprie, inadmisibilă și lipsită de un substrat logico-juridic.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Bălan Ionel împotriva Ministerului Mediului al Republicii Moldova, terți Guvernul Republicii Moldova, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, Hurmuzache Artur, cu privire la anularea ordinului nr. 380-p din 09 iulie 2024, restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**